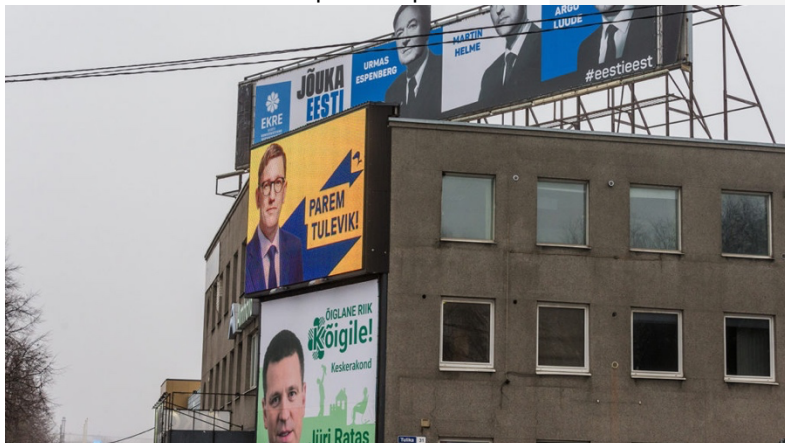

Valimiskampaania analüüs – mis, miks, kuidas? Õpilased tutvuvad valimiskampaania erinevate vormidega ning analüüsivad kolmest kesksest küsimusest lähtuvalt valimislubadusi.	Õppeaine: ühiskonnaõpetus
Kooliaste: gümnaasium	Kestus: 45 min
Tunni eesmärgid 1) Õpilased mõistavad valimiskampaania rolli valimiseelsel perioodil. 2) Õpilased tutvuvad erinevate viisidega, kuidas valimiskampaaniat läbi viiakse. 3) Õpilased analüüsivad valimislubadusi, et arendada kriitilise mõtlemise oskust valimistse kontekstis.	
Tunni ettevalmistus Õpetaja tutvub valimislubaduste analüüsi lihtsustavate küsimustega lehel tarkvalija.eu või teemat toetava slaidiesitluse kaudu. Õpetaja valmistab ette tunnis kasutatavad töölehed (vt Tööleht nr 1 ja Tööleht nr 2 allpool). Soovi korral võib töölehtedes kasutada aktuaalsemaid näited parasjagu toimuvalt valimisperioodilt.	
Tunni kirjeldus 1) Õpetaja tutvustab klassile tunni teemat ning mõisteid “valimiskampaania” ja “valimisreklaam”. 2) Õpilased täidavad töölehte nr 1 ning mõtlevad, mis on erinevate valimiskampaania ajal tehtavate tegevuste eesmärgid. 3) Pärast töölehe täitmist arutavad õpilased gruppides või kogu klassiga kirja pandud vastuste üle, et saada oma mõtetele tagasisidet. 4) Õpetaja tutvustab klassile slaidiesitluse põhjal, kuidas analüüsida valimislubadusi küsimuste “Mis?”, “Miks?” ja “Kuidas?” abil. 5) Õpilased täidavad töölehte nr 2, et analüüsida erinevaid valimislubadusi, tuues välja nende positiivsed ja negatiivsed küljed. 6) Pärast töölehe täitmist arutatakse valimislubaduste selguse ja põhjendatuse üle ning mõeldakse, millistel viisidel oleks valimiskampaania raames kõige tõhusam neid seisukohti edastada.	
Hindamine Õpetaja võib positiivse hindegatunnustada õpilasi, kes arutelusse aktiivselt ning sisukalt panustasid. Soovi korral saab hinnata töölehele kirjutatud vastuseid.	

Tööleht nr 1 – Valimislubaduste erinevad formaadid

Enne valimisi teevad erakonnad poliitkampaniat erinevates formaatides. Kirjuta iga formaadi juurde, mis on selle konkreetse formaadi eesmärk.

A. Välireklaam – kampaaniaplaat

Eesmärgid:

B. Valimisprogramm erakonna kodulehel

Riigikogu valimised 2023

Kindlates kättes Eesti

Avaleht /

Riigikogu valimised 2023 programm

Riigikogu valimised 2023 programm

Kindlates kättes Eesti

Julgeolek ja riigikaitse

Energeetika

Majandus ja rahandus

Haridus ja noored

Kultuur ja sport

Sotsiaalpoliitika ja tervishoid

Kestlik Eesti

Maaelu

EESTLUSE ELUJÕUD

Isamaa valimisprogramm 2023

RAHVUS

EESTLUS

RIIKLUS

MAJANDUS

HEAOLU

KESKKOND

KODANIKE RIIK

Eesti Vabariik peab tagama eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise läbi aegade, ütleb põhiseadus. Isamaa maailmavaade toetub põhiseaduse preambulli. Rahvuse, keele ja kultuuri ning sajandite jooksul end tõestanud põhiväärtuste hoidmine on pidevat teadvustamist ja taasmõtestamist eeldav ülesanne. Riigi ja omavalitsuste – kogu avaliku sektori – jaoks on eestluse elujõulisuse hoidmine loomulik ja peamine ülesanne. Sama loomulikuks peaks see saama ka iga kodanikuühenduse, ettevõtte ja inimese jaoks. Eestluse elujõudu kannavad suures osas igapäevased pisiasjad, alates kasvõi isiklikust keelekasutusest.

Rahvus on tunnetuslik mõiste, mille lõpuni defineerimine ei ole mõistlik ega vajalik. Rahvuse kandmine hõlmab muuhulgas keele kõnelemist, kultuuri kandmist, enesemääratust ja omaksvõttu teiste sama rahvuse kandjate poolt.

Eesmärgid:

C. Postitus sotsiaalmeedias

Eesti 200
1 d · 🌐

Juba pikka aega kuuleme Eesti riigijuhtide suust seda, kuidas mitte miski pole võimalik.

- ❌ Ei ole võimalik ehitada teid ja tuuleparke.
- ❌ Ei ole võimalik rajada maale korralikku internetiühendust ja koristada linnatänavalt lund.
- ❌ Ei ole võimalik pakkuda lastele lühikest kooliteed ja eakamatele inimväärset elu.
- ❌ Ei ole võimalik, sest ikka on midagi puudu. Tavaliselt raha.
- ❌ Ei ole võimalik, sest ikka on midagi ees. Enamasti jabur bürokraatia või ametnike suva.

! Tegelikult on puudu julgusest, tahtmisest ja otsusekindlusest. Tegelikult on ees hirm kaotada oma positsioon või valimistel mõned häaled. See ei tohi olla meie tase.

Parempoolsed
February 28, 2023 · 🌐

"Me ei saa rikkaks saada läbi maksude. Parempoolne maailmavaade on ikka selgelt selle poolt, et inimene peaks endaga ise hakkama saama. Me peaksime looma ettevõtluskeskkonda, mis meie jõukust kasvatab," ütles Parempoolsete Tartu esinumber [Elmo Somelar](#) eilses debatis.

- 👉 Läbi teadus- ja arendustegevuse me saame tooted, mis on ekspordivõimelised ehk siis raha tegelikult tuleb ainult läbi ettevõtluse ja läbi konkurentsivõimeliste toodete, mida me siis suudame eksportida.
- 👉 Me oleme vajaduspõhiste toetuste poolt. Me peaksime suunama toetused nendele, kes seda tõeliselt vajavad. Me aitame neid, keda peab aitama, mitte me ei õpeta õpitud abist.
- 👉 Ettevõtjal peab olema investeerimis- ja õiguskindlus, et ta teaks mis täpselt hakkab juhtuma, sest sellest sõltub selle sektori investering.
- 👉 Kliimaneutraalsuse eesmärk ei ole majanduskasvu pidurdamine, vaid me räägime ikka majanduskasvust, aga uute meetodite ja vahenditega.

[#parempoolsed](#) [#riigikogu2023](#) [#mõistusehää](#)

Eesmärgid:

D. Arvamusartikkel meedias

ARVAMUS 20.02.2023, 19:31

Lauri Läänemets: optimeerimisega kaugele ei jõua – makse peab tõstma (133)

Praeguse maksubaasiga sellist riiki enam pikalt ei pea. Kes muud väidab – valetab.

Lauri Läänemets
Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esimees

FOTO: ANNA DANILELO | DELFI MEEDIA

Kuula artiklit 7 min · Lisa

TELLIMINE AVASTES

Rahandusministeeriumi ametnikud on oma arvutustega erakondade valimislabadustele hinnasildid külge kleepinud. Kulutada lubavad pea kõik, aga huvitaval kombel on sotsid põhimõtteliselt ainus erakond, kelle programm ka tulupoolele mõtleb.

Me ei mõnita valijaid vaid ühteme ausalt – siin on meie lubadused, selleks tuleb raha võtta sealt ja sealt. Pole mõtet valijale tasuta asju kokku lubada, luues pettekujutelm, et see

Postimees > Sisutunustus

Martin Helme: „Kui EKRE oli valitsuses, läks inimese elu paremaks! Eesti oli Euroopa suurima hinnalangusega riik“

EKRE
13. veebruar 2023, 11:15

Foto: Martin Helme

Ainus viis päästa Eesti praeguselt hüvingukursilt ja vahetada välja ebakompetentne valitsus on anda valimistel hääl Eest Konservatiivse Rahvaerakonna kandidaadi poolt, kirjutab EKRE esimees Martin Helme.

Nii kaalukaid valimisi kui selle aasta märtsis ei ole Eesti taasiseseisvumise ajal veel toimunud. Eesti riik ja

Eesmärgid:

Tööleht nr 2 – Valimislubaduste analüüs

Vaata neid kahte lubadust miinimumpalga tõstmise kohta 2023. aasta Riigikogu valimiste valimisprogrammidest.

Näide 1: EKRE

Lubadus: „Tõstame miinimumpalga 0,6 keskmise palgani, s.t 2023. aastal 1050 euronit.“

Lubadus pärineb EKRE 2023. aasta Riigikogu valimiste programmi osast „Päästame Eesti vaesusest!“.

Näide 2: SDE

Lubadus: „Tõstame miinimumpalga 1200 euronit ja toetame üleriigiliste palgalepete sündi ka teistel palgatasemetel. Sihime euroopalikku 80% taset palgalepetega kaetuseks kõigist töötajatest. Riik maksab väikeettevõtetele, maapiirkonna ettevõtetele ja omavalitsustele palgatoetust – 2024. aastal 50% ja 2025. aastal 25% tööandjatele tekkivast lisakulust ning investeerib aastas 230 miljonit eurot ettevõtete võimekuse tõstmisesse.“

Lubadus pärineb SDE 2023. aasta Riigikogu valimiste programmi osast „Majandusareng põhineb targal, motiveeritud ja hoitud töötajal“.

Et valimislubadusi paremini mõista ning nende usutavust täpsemalt hinnata, tulevad kasuks küsimused „Mis?“, „Miks?“ ja „Kuidas?“.

A. Mis on lubaduse täpne sisu?

Mis-küsimusi esitades saab selgeks, mida mulle päriselt lubatakse ning kas lubadused on selged ja täpsed või hoopis emotsioonidele rõhuvad ja populistlikud. *Mis*-küsimus aitab avada ka põhjust, miks erakond või kandidaat just selle teemaga ja selle lahendusega tegeleb.

EKRE:

SDE:

B. Miks on lubadust vaja?

Miks-küsimused aitavad mõista, milline on probleem, miks seda lahendada on vaja ja miks seda just lubaduses sõnastatud viisil lahendada tasub. *Miks*-küsimused aitavad näha ka suuremat pilti: ühe konkreetse probleemi lahendamine võib tuua küll kasu, ent samal ajal tasub mõelda, millist mõju võib lahendus avaldada teistes valdkondades.

EKRE:

SDE:

C. Kuidas plaanitakse lubadust ellu viia?

Kuidas-küsimused astuvad sammu lubamisest kaugemale ja aitavad mõelda, milline on lubadusega kaasnev plaan, kas lubadus on realistlik ja kasulik ühiskonnale tervikuna. Kuidas mahub lubadus valimistel antava mandaadiga kaasnevasse ajaraami? Kas lubaduse taga oleva probleemi lahendamisega tegeleb riik valitsuse ning ministeeriumite tasandil või on see hoopis kohalike omavalitsuste, erasektori või vabaühenduste pädevus?

EKRE:

SDE:

D. Programmide võrdlus

Kummal erakonnal on sinu arvates selgem lubadus, mille abil välja toodud probleemi lahendada?
